

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie mies. . . . kor. 12' -
Z dostawą do domu . kor. 15' -
Na prowincyi mies. . kor. 15' -
W innych państwach . kor. 17' 50

CENY OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia za wiersz nonp. 1 K
Nadesłane za wiersz nonp. 3 K
Pod kroniką wiersz 5 K
Drobne ogłoszenia 30 h. za wyraz

Adres Redakcyi Administracyi
Lwów, ul. Sykstuska 1. 21.
Cena numeru pojedynczego:
60 hal.

WAKŁADEM I L. D. TOW. WYDAWNICZEGO.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR W. MAUSNER.

Prowizoryum Galicyi zniesiono!

Koalicja godzi się z bolszewikami.

Wbrew wszelkim zaprzeczeniom koalicja, a wśród niej najwybitniejsza Anglia, szuka pogodzenia się z bolszewikami. Nie pomogą nic wykreślenie tłumaczenia pism wszechpolskich, że słowa Lloyd'a George'a, dzisiejszego dyktatora w Europie, należy wręcz odwrotnie rozumieć, aniżeli były powiedziane. Już niejednokrotnie nasi przewidujący politycy starali się rozumieć wypowiedziane opinie tak, jak im to było wygodnie, aby potem doczekać się tragicznego rozczarowania. I dziś się to powtarza. Wmawia się w nasze społeczeństwo, że cały świat odwrócił się od Niemiec, gdy tymczasem przemysł niemiecki nie może poddać zamówieniom zagranicznym, handluje z nimi i koalicja, a n. p. ropa amerykańska zalewa rynek niemiecki. Nasi tylko, ster w Polsce dzierżący politycy, wierzą nacjonalistycznym frazesom dziennikarski i hermetycznej chęciłby zamknąć granice dla wywozu naszych produktów do Niemiec.

Wmawia się w nasze znękanе społeczeństwo, że koalicja nigdy nie pogodzi się z bolszewikami i nieszczęście na swą głowę sprowadziłaby Polska, gdyby odważyła się myśleć o możliwości pokoju z Rosją.

I zaślepienie to doszło do takiego niebezpiecznego stadium, że nawet najoczywistsze fakty, jak n. p. wycofanie wszystkich koalicyjnych wojsk z Rosyi, aby ją zostawić na pastwę bolszewizmu, nie zdolały otworzyć im oczu. A gdy my dla pięknych oczu koalicji bijemy się z bolszewicką Rosją do utraty tchu, poza naszymi plecami, toczą się rokowania, w których walory zdobyte orężem i krwią żołnierza polskiego wyzyskuje się dla celów politycznych zachodniej Europy. A dziś już chyba dla każdego myślącego człowieka w Polsce jest jasne, że cele te nie są identyczne z politycznymi celami Polśki.

Obecnie zupełnie niedwuznacznie wychodzą na jaw, że tajemnicze konferencje Lloyd'a George'a z Clemenceau w Londynie, o których lakoniczny komunikat urzędowy donosił, że stwierdziły zgodność w polityce koalicji, zdecydowały też o konieczności pogodzenia się z bolszewickim stanem rzeczy w Rosyi. Jak stwierdza czeski minister spraw zagranicznych Benes, gospodarze położenie w Europie, która nie może się obejść bez surowców rosyjskich, wpłynęło na tę decyzję tych mężów stanu.

A więc zwycięska zachodnia Europa widzi się zmuszoną gospodarczymi stosunkami do szukania ugody z wrogiem jej, bolszewizmem natomiast zdaniem naszych odpowiedzialnych polityków Polska pod względem gospodarczym w tak świetnym znajduje się położeniu, że może sobie pozwolić na zbytek prowadzenia wojny bez końca i bez celu...

Koalicja godzi się z bolszewikami i równocześnie wyznacza się wschodnie granice Polski. Na terenie Galicyi faktycznie sięgają one niezbyt daleko na wschód od Sanu. Dalej na północ idą one liną Rugu, przyczem Brześć litewski nie le-

Galicya wschodnia przyznana Polsce.

WIEDEŃ, 27 grudnia (Pat.). B. R. z Paryża. Polski minister spraw zagranicznych Patek przybył 24 bm. do Paryża. Rada najwyższa postanowiła przedłużyć na czas nieograniczony administracyę Galicyi wschodniej przez Polaków, projektowaną pierwotnie na 25 lat.

WIEDEŃ, (Pat.). Tel. Komp. podaje z Paryża następującą informacyę: Jak „Temps“ zaznacza, zdaje się że rada najwyższa uchwaliła Galicyę wschodnią przydzielić definitywnie Polsce. Nowa ta decyzja uzasadniona jest faktem, że w razie gdyby Polska otrzymała tylko mandat we wschodniej Galicyi, wówczas Galicya wschodnia byłaby terenem ciągłych antypolskich agitacyi.

WARSZAWA, [Pat.]. Ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało telefoniczną wiadomość, że dnia 22 bm. p. Clemenceau zwrócił się do polskiej delegacyi pokojowej w Paryżu z pismem, w którym oficjalnie informuje, że Rada najwyższa państw sprzymierzonych i zaprzyjaźnionych zdecydowała nie dziś wstrzymać wykonanie postanowienia nadającego Polsce mandat 25-letni na Galicyę wschodnią z zastrzeżeniem późniejszego poddania sprawy nowym badaniom.

PARYŻ. (Pat.) Nowy minister spraw zagran. Patek wróciwszy do Paryża pertraktował z dobrym dla Polski wynikiem w ważnej kwestyi Galicyi wschodniej.

Zniesiony został 25-letni termin administracyi tego kraju przez Polskę tj. oddano Polsce administracyę Galicyi wschodniej bez żadnego ograniczenia.

Minister udał się w piątek w towarzystwie hr. Zamojskiego do Londynu, gdzie odbędzie się narada z Lloydem Georgiem nad tą sprawą i innymi sprawami, dotyczącymi granic Polski.

Depesze.

PRZECIW SAMOWOLNYM REKWIZYCYOM NA WOJNYNIU

WARSZAWA. (Pat.). Kresowe biuro prasowe donosi: Dowódca frontu wołyńskiego, gen. Listowski, wydał dnia 14. bm. rozkaz do władz wojskowych i cywilnych na Wołyniu, zawierający wyjaśnienia w zakresie kompetencyi władz cywilnych. Między innymi zaznacza rozkaz, że wszelkie samowolne rekwizycje są jak najsurowiej wzbronione. Żądania rekwizycyj mają być przez kompetentne władze wojskowe zwracane do władz cywilnych (starosty lub wójta), które mają baczyć pilnie, aby ten ciężar wojenny rozłożyć jak najrówniej pomiędzy ludność miejscową. Wydawanie przepustek ludności cywilnej należy także wyłączyć do władz cywilnych.

LOS DAWNYCH KOLONII NIEMIECKICH

PARYŻ, 26. grudnia. (Pat.). Rada Najwyższa zebrała się w środę na posiedzenie pod przewodnictwem Julesa Cambona i badała projekty, dotyczące niemieckich kolonii w Afryce i na Oceanie Spokojnym. Komisya mandatowa, która nie dawno obradowała w Londynie, wypracowała dla różnych części kolonii odpowiednie projekty. Rada Najwyższa zatwierdziła dwa pierwsze projekty dotyczące obszarów niemieckich w Afryce wschodniej, które przypadną po części Anglii po części Belgii i będą administrowane wedle typu mandatu B (Liga Narodów). Inne projekty, odnoszące się do posiadłości na Oceanie Spokojnym i do innych afrykańskich obszarów, które będą administrowane wedle typu mandatu C (administracya podobna do administracyi państw mandatowych) uzyskały poparcie tylko trzech delegatów. Delegacya japońska zastrzegła sobie decyzję.

ży już na terenie bezsprzecznie polskim, dalej ku północy sięga ta granica Grodna i po tej linii dochodzi do granicy Prus wschodnich. Natomiast armia polska stoi daleko na wschód od tej granicy i to olbrzymie terytorium ma być przedmiotem handlu dyplomatów koalicyjnych, chociażby z bolszewicką Rosją.

Jak ten przetarg dyplomatyczny dla Polski wypaść może, to przypuszczać możemy po Śląsku Cieszyńskim, po Gdańsku i sprawie Galicyi wschodniej.

Koalicja godzi się z bolszewikami, zdawałoby się z najzagorzalszymi swymi wrogami, a

my rozczytani w bruksowej literaturze paryskiej nie chcemy się pogodzić z żadnym z naszych sąsiadów, aby broń Boże nie narazić się któremuś z aliantów.

Dlatego Polska tak gwałtownie potrzebująca wszystkich swoich sił dla zorganizowania się jako państwo, tak zrujnowana gospodarczo, rujnuje się dalej, gdy inni tymczasem naokoło niej utrwalają swe gospodarcze warunki rozwoju i na terenie wyczerpanej Polski stwarzają sobie rynki zbytu i eksploatacyi.

Świat likwiduje wojnę, a my jak w psychozie o pokoju nawet nie chcemy słyszeć.

Drożyzna w Polsce a zagranicą.

(Hn.) Wojna zawładła nadzieje w niej pokładane. Nie usunęła podstaw przyszłej wojny, nie zniszczyła imperyalizmu, nie stworzyła państw narodowościowych, w malej jeno mierze naprawiła niesprawiedliwość historii, tworząc nowe.

Pokój zawładł niemniej. Gorąco, namiętnie oczekiwany jako zbawca, uwalniający świat od głodu i nędzy, okazał się okrutniejszy od wojny, jako nieodrodny jej syn. Jeżeli straszne stosunki kara być mają dla społeczeństw za mordy milionów ludzi, za zniszczenie szczęścia setek milionów, kara to strasznie nierównomierna, trafia najciężej tych, którzy najmniej zawiniли.

Najgorzej, pominąwszy bolszewicką Rosję, rozdzierającą własnymi rękami swoje trzewia, cierpi ludność Polski. Państwo, złożone z trzech zaborów o różnej psychice, o różnych przyzwyczajeniach, o różnej bardzo dojrzałości do demokratycznej formy rządów, nie może podoleć zadaniom, ciężącym na niem, nie może w silne ręce ująć administracji, nie umie przeciwstawić twardego przymusu rozkielzanym antyspołecznym instyngtom.

Frazes patriotyczny nie wystarcza. Był państwa zależny jest od stałych codziennych ofiar ludności, od poddania chciwości i egoizmu interesom społecznym. Potrzeba w szarem życiu codziennem ofiar bez entuzjazmu, bez oszołomienia hukami armat i rykiem walk krwawych. Cnota obywatelska objawia się dzieląc jedynie w zrzeczeniu się wyzysku, w poddaniu się władzom przez siebie samego ustanowionym, w ograniczeniu konsumcyi, by i bliźni mógł głód zaspokoić. Od tych cnót bardziej zależy byt niepodległy państwa, niż od waleczności jego bohaterów. Bardzo to prozaiczne — ale tak jest.

Spółczeństwa, których obywatele sami z siebie, bez pomocy władz nie mogą wydobyć koniecznej ilości odczuwań społecznych, muszą je siłą z opornych wydobyć. I oto problemat bytu państwa polskiego: czy potrafimy braki kultury społecznej zastąpić przymusem zdrowym, sprawiedliwym? Czy potrafimy przymus ten wytworzyć, czy potrafimy mu się poddać?

Czy potrafi Polska wyrwać się z atmosfery sejmików szlacheckich i ich wybujałej samowoli i wytworzyć karność społeczną, bez której nowoczesne demokratyczne państwo istnieć nie może?

Samowola i sobkostwo nie tylko szlachcie jest właściwe, wyzwolony chłop, obejmujący rządy w państwie, nie mniej go posiada i niemniej wobec władzy jest oporny i do gwałtów skłonny.

W miejsce szlacheckiego politycznego weta występuje niebezpieczniejsze gospodarze „nie pozwalają” chłopskie.

Czem są ustawy aprowizacyjne, czem zarządzenia władz, jeżeli rozbijają się o niekarność społeczną rolników naszych?

Pragną reformy rolnej, chcą zawładnąć niepodzielnie ziemią, oni jeden stan, a nie całe społeczeństwo i pierwsza próba, aprowizacja ludności bezrolnej, okazuje niedojrzałość do objęcia zadania społecznego: wiadania nad produkcją rolną i zaopatrzenia narodu w żywność. Nietylko o techniczną możliwość chodzi, lecz i to przede wszystkim, o moralną!

Podobnie zachowują się wobec siebie zabory, ziemie, powiaty. Kto posiada spichrze dobrze zaopatrzone, broni do nich przystępu głodnym. Nie bez racyl humorysta warszawski, dowcipkując o granicach państwa polskiego, mówi: „na zachód granica nie do poznania, wszak poznańskie w Skalmierzycach odbiera i najmniejszą ilość żywności, którą wygłodzeni ziomkowie wywieźć usiłują „za granicę” do Warszawy”.

W Poznaniu chleb tani, bez ograniczenia oddany do konsumcyi, wolno tu zjeść kilo albo dwa dziennie, ani władze ani ceny nie stają temu na przeszkodzie, a „za granicą” we Lwowie, Krakowie, Warszawie może ludność z głodu zginąć, lub płacić paskarzom literalnie piętnaście lub dwadzieścia razy tyle, co kosztuje w Poznaniu.

Pełnego zaopatrzenia żadne państwo swej ludności dać nie może, wszędzie są niedomagania, wszędzie daleko idące ograniczenia, wszędzie drożyzna. Chodzi o rozmyślanie, o granice, o to, czy stan jest względnie znosny, czy żyć w tych warunkach można.

Kontrolor żywnościowy angielski Roberts ogłosił niedawno wyniki badania cen środków żywności i dochodzi do wyniku, że w Anglii żywność jest najtańsza. Wychodzi Roberts z założenia, że walutę należy

ocenić wedle kursu przedwojennego, a wynik wykazują, że metoda ta jest słuszną.

O cenach wewnętrznych bardzo wielu najpilniejszych artykułów decyduje jednostka monetarna własna, a nie jej kurs czyli wartość za granicą.

Robotnik niemiecki dostaje teraz dziennie około 30 marek, podczas gdy taki sam robotnik w Szwecyi otrzymuje płacy 30 koron szwedzkich, mimo że podług kursu warte one 300 marek niemieckich. Podobnie ma się z ceną żywności, a gdzie import zagraniczny jest potrzebny, kasy państwowe wyrównują różnice cen.

Według Roberta bochenek chleba 4 funtowy czyli 180 dekagramów wazący kosztuje w Anglii 9 i pół pensa czyli 79 fenigów niemieckich; we Francyi 10 pensów (89 fen. niem.); we Włoszech 1 szyling 22 pensy (1 mk. 16 fen. niem.); w Szwecyi 1 szyling 2 3/4 pen. (1 mk. 28 fen. niem.); w Niemczech 1 szyling (1 mk. niem.); we Wiedniu 2 mk. 85 fen. niem.; w Poznaniu 1 mk.; we Lwowie 6 mk.

To są ceny chleba kartkowego, wyjąwszy Poznańskie, gdzie po cenie kartkowej można dostać dowolną ilość chleba. Ceny chleba pozakartkowego, którego poza Polską, w mferze u nas praktykowanej, zdaje się, nigdzie nie ma, wynoszą w Warszawie 20 marek a we Lwowie 28 do 30 koron. Chleb kartkowy niemiecki i poznański, to dobry, żytni chleb, podczas gdy u nas jest giniasty, niesmaczny i niezdrowy.

Obraz cen innych gatunków żywności da następujące cyfry odnoszące się do funtów angielskich równych 45 dekagramom: funt mięsa w Anglii 1 szyling 5 pensów, we Francyi 2 szyl. 10 pens., we Włoszech 2 szyl. 8 pens., w Szwecyi 2 szyl. 10 pens.; funt słoniny w Anglii 2 szyl. 4 pens., we Francyi 2 szyl. 10 pens., we Włoszech 2 szyl. 7 pens., w Szwecyi 3 szyl. 7 pens.; funt cukru w Anglii 8 pensów, we Francyi 1 szyl. 1 pens., we Włoszech 1 szyl. 6 pens., w Szwecyi 1 szyl. 8 pens.; funt masła w Anglii 2 szyl. 6 pens., we Francyi 4 szyl., we Włoszech 4 szyl., w Szwecyi 3 szyl. 4 pens. Wartość nominalna szylinga równa się marce niemieckiej, szyling równa się 12 pensom.

Gdy się porówna ceny zagraniczne z cenami naszymi, szczególnie ceny chleba w Niemczech i Poznaniu, a jeszcze bardziej ceny w biednym Wiedniu, wywołującym swem położeniem współczucie całego świata cywilizowanego, dojdzie się do przekonania, że stosunki u nas są gorsze, niż gdziekolwiek indziej.

Przytem Niemcy mają gotowe zasoby zboża do końca lutego, a teraz, mając przeszło 60 procent ludności nierolniczej, dostarczają tygodniowo od głowy 2 kilogramy 35 dekagramów pieczywa, poza mąką i innymi produktami zbożowymi, a nadto zaopatrują w mąkę Austryę niemiecką (8000 ton), odłączoną od krajów, które ją, jakoto Węgry, przed wojną w zboże zaopatrywały. W Galicyi dostarcza się od głowy ty-

godłowo jedno kilo chleba, poza tem żadne zbożowe produktu. Ołów Niemcy, mimo znacznego polepszenia stosunków żywnościowych, nie popuściły ani na lotę w sekwestrze zboża i w ograniczeniach konsumcyi i mimo strasznej klęski wojennej, rozprzegającej zwyciężajnie wszystkie więzy ładu, są dosyć patriotyczne, by poddać się sekwestrowi i spokojnie znosić system kartkowy, ograniczający konsumcyę nie tylko zboża i mąki, ale także mięsa, kartofli, cukru, kaszy i t. p. Wiedzą, że od tego poddała się przyszłość narodu zależy.

Ciekawe światło na naszą gospodarke żywnościową rzucają ceny cukru. Ceny, podane przez Roberta, obliczone na marki niemieckie, za funt angielski, przedstawiają się w sposób następujący: W Anglii kosztuje funt angielski cukru 68 1/4 fenigów, we Francyi 1 markę 8 fenigów, we Włoszech 1 markę 50 fen., w Szwecyi 1 mk. 62 fen., w Niemczech 67 fen. W Polsce cukru kartkowego od dawna jakby nie było, wyjąwszy naturalnie Poznańskie. Na święta we Lwowie rozdało miasto po 20 dekagramów cukru na głowę, licząc za to po 5 koron bez opakowania. Kupey za papierowy woreczek doliczali 1 koronę 40 halercy. W handlu legalnym kosztuje zatem funt angielski cukru we Lwowie 10 marek, czyli czternaście razy tyle, co w Anglii lub w Niemczech, dziewięć razy tyle, ile we Francyi, sześć i pół razy tyle, co w Szwecyi.

Konsument w Polsce jest bezbronnym przedmiotem eksploatacyi władz podatkowych przez nakładanie niemiernych podatków pośrednich, władz aprowizacyjnych, Puzapu i jego organów, producentów, handlarzy, pośredników, plejadi nowo powstałych kupców bez wiedzy fachowej i bez koniecznego doświadczenia kupieckiego, przewoźników, transporterów i każdego, kto jeno rękę wyciągnie, by skórę z konsumenta drzeć.

Zasady panujące u nas w obrocie towarów u jednostek, organizacyi i władz, tworzą ową atmosferę cieplarnianą, w której ceny rozwijają się do niebotycznej wysokości. Uświęcone są zasady: towar wytrzyma; co wolno drugiemu, to i mnie wolno; ma inny zedrzeć, to lepiej ja zedrę — w rezultacie, to drugi i ja — i t. d. Nie więc dziwnego, że drożyzna u nas od sześciu do czternaście razy większa, niż w innych krajach, jęczących również pod obuchem drożyzny.

Nie pomogą deklaracye pseudopatriotyczne o klanianym państwie, nie doprowadzą do celu hołoty narodowe czy rasowe, nie zmieni stosunków złorzeczenie Niemcom i przeklinanie Lloyd George'a. Chodzi o najważniejszą sprawę — o byt państwowy.

Czy potrafimy wydobyć ze siebie tyle trzeźwości, tyle cichej, spokojnej pracy organizacyjnej, tyle karności społecznej, tyle zrozumienia i poznania, by nawę państwową przeprowadzić poprzez groźące rozbicie skały i urwiska? Oto kwestya drożyzny, wyrażona abstrakcyjnie, by nie razić warczeniem głodnego żołądka uszu do dźwięcznych deklaracyi przywykłych.

—0—

Małych skazują na śmierć — wielcy są dygnitarzami.

W krakowskim „Naprzodzie” czytamy o dwóch dygnitarzach, którzy zamiast godności powinni zapoznać się z kryminałem.

Gdy w Krakowie toczyły się rokowania czesko-polskie o Śląsk Cieszyński w lecie tego roku, zjechał do Krakowa jako jeden z delegatów rządu polskiego na te rokowania p. Osiecki, wicemarszałek Sejmu. Zgłosił się on tu do małopolskiego oddziału ministerstwa przemysłu i handlu i zażądał dla siebie samochodu dla odbycia — jak twierdził — pilnej podróży urzędowej do Jasła. Oczywiście dostarczono mu żądanego samochodu, nawet nie podejrzewając, że wysokiego dygnitarza o kłamstwo. I p. Osiecki, zamiast siedzieć w Krakowie na konferencyi czesko-polskiej, na którą był przysłany, pojechał sobie rządowym samochodem do Jasła do swojej narzeczonej, zabawił tam dzień, następnie wraz z narzeczoną tymże samochodem pojechał do Zakopanego, zabawił tam 3 dni poczem ymże samochodem przywiózł narzeczoną do Krakowa. Rządowy samochód przez 4 dni służył przyjemnościom prywatnym p. Osieckiego i ta jego prywatna jazda kosztowała skarb państwa około 8—10 tysięcy koron!

Na taką sumę skubnął skarb państwa jeden dostojnik — a teraz drucil

Oto w ubiegłym tygodniu wiceminister przemysłu i handlu p. Strasburger dwukrotnie telegrafował do małopolskiego oddziału ministerstwa przemysłu i handlu w Krakowie rozkaz, by w piątek, 19 grudnia przy posiadgu pospiesznym, przychodzącym rano z Warszawy, automobil czekał na byłego ministra p. Szczeniowskiego i odwiózł go do Zakopanego. W dniu tym p. Szczeniowski nie przyjechał, natomiast nadszedł trzeci telegram od p. Strasburgera, że ów pan przyjeździe w poniedziałek, 22 grudnia i żeby automobil czekał na niego. Oczywiście, oddział małopolski ministerstwa przemysłu i handlu musiał wypełnić polecenie swego przełożonego, p. wiceministra Strasburgera. I rzeczywiście w poniedziałek rano przyjechał z Warszawy do Krakowa p. exminister Szczeniowski i pojechał na święta do Zakopanego samochodem, dostarczonym przez władzę rządową. Ponieważ jednak małopolski oddział ministerstwa przemysłu i handlu nie ma obecnie własnego samochodu, a rozkaz władzy przełożonej, powtórzony trzykrotnie, spełnić musiał, przeto wynajął samochód od firmy prywatnej za cenę po 25 koron od każdego kilometra.

Za prywatną podróż prywatnego człowieka, jakim jest były minister i to wielokrotnie milionera, jakim jest p. Szczeniowski, zapłacił tedy skarb państwa gotówką z pouatkowych pieniędzy.

—0—

Święto oswobodzenia Wielkopolski.

Lwów, 28 grudnia.

Wczoraj święcono we Lwowie rocznicę uwolnienia ziemi wielkopolskiej z pod przemocy pruskiej.

Kankiem odbyło się w katedrze uroczyste nabożeństwo, w którym uczestniczyli reprezentanci rządu, miasta, wojskowości oraz tłumy ludności. Odśpiewano dziękczynne „Te Deum“, po nabożeństwie zaś hymn narodowy. Oddziały wojska znajdujące się przed katedrą, oddały salwę, poczem przed wychodzącymi z kościoła przedstawicielami władz żołnierze sprezentowali broń.

W wspaniałe wieńcami, goździami i gronostajowo-purpurową draperią przybranej sali ratuszowej odbyła się następnie w południe uroczysta akademii poświęcona Wielkopolsce. Zagaił imieniem miasta prez. Neumann, podnosząc ścisłą łączność ziemi poznańskiej ze Lwowem, który w dniach najcięższych doznał pomocy ze strony kresów zachodnich — i wyrażając Wielkopolsce wdzięczność i hołd.

Chór Lutni i Tow. Muzycznego, umieszczo-

ny na galerii, wykonał pięknie „Gaude mater Polonia“, poczem Jan Kasprowicz w dłuższym przemówieniu przedstawił przebieg tej części Polski, gdzie początkowo buta pruska i ucisk systematyczny wywołały przynębnienie i pewną deprawację, jednakże od czasu powstania listopadowego zaczął się wielki okres odrodzenia narodowego i umysłowego. Dziś lud ten daje gwarancję, że przetrwa wszelkie ciężkie próby i wyjdzie z nich zwycięsko.

W imieniu młodzieży akademickiej Blerowski przyrzekł wytrwałą współpracę młodzieży ku dobru całej Zjednoczonej Rzeczypospolitej.

Chór odśpiewaniem „Bogarodzico“ zakończył uroczystość, poczem zebrana publiczność zaintonowała „Nie rzucim ziemi“ oraz „Jeszcze Polska nie zginęła“.

W niedzielę, o godz. 12 odbędzie się złożenie wieńców na grobach poległych Wielkopolan na cmentarzu żołnierskim.

Plebiscyt w Cieszyńskim odroczony!

WIEN. (Pat.) B. K. podaje onegdajsze doniesienie bernijski pisma „Lidowe Nyvny“ wedle którego w tamtejszej misji koalicyjnej panuje rzekomo zdanie, jakoby plebiscyt na obszarze Cieszyńskim musiał się odbyć w terminie późniejszym, aniżeli pierwotnie wyznaczono. Przybycie komisji plebiscytowej, wyznaczone na początek stycznia 1920, zostało wedle tej informacji ponownie odroczone. Komisja nie przybędzie do Cieszyna przed ratyfikacją traktatu pokojowego przez Stany Zjednoczone Ameryki północnej.

Dokoła plebiscytu na G. Śląsku.

WIEN. (Pat.) „N. fr. Presse“ donosi z Berlina:

Obsadzenie Górnego Śląska przez koalicję nastąpi wedle programu w 8 dni po podpisaniu protokołu pokojowego.

Wojska zlużują się prawdopodobnie bezpośrednio bez żadnych odstępów czasu. Zostanie utworzona najwyższa administracja cywilna składająca się z 4 osób. Prezydentem tej komisji będzie generał francuski Lewande. Do zarządu cywilnego należeć będą: włoski generał brygady Marinis i angielski pułkownik Percival. O Amerykanach na razie nie słyhać. Zostanie ponadto utworzonych 8 różnych komisji. Francuzi obsadzą 11 okręgów (Kreise) 7 batalionami, Anglicy 6 okręgów 3 batalionami, Włosi 6 okręgów 5 batalionami, Ameryka zaś ma dostarczyć 3 batalionów. Ponieważ atoli bataliony te prawdopodobnie nie nadejdą, przeto przewidziane w ich miejsce bataliony angielskie będą stały pod komendą gen. Campella. Dla każdego okręgu utworzoną będzie osobna komisja, do której przydzieleni zostaną: jeden komisarz polski i jeden komisarz niemiecki.

BOLSZEWICY ROKUJĄ Z ESTONIĄ.

WIEN. (Pat.) B. K. z Moskwy. Rokowania w Dorpacie trwają dalej. Na członków komisji celem uregulowania kwestii granicznych między Rosją sowiecką a Estonią, przznaczono Joffego i Poskę, do komisji dla zbadania gwarancji przeciwko niebolszewickim siłom zbrojnym, należą Joffe i Kostajew.

CLEMENCEAU BĘDZIE PREZ. REPUBLIKI.

WIEN. (Pat.) B. K. z Paryża. Marcełl Cutin podaje, że Clemenceau będzie wybrany prezydentem republiki większością, przynoszącą 75 głosów, Millerand ma zostać prezydentem ministrów, a Poincare o ile się zgodzi ministrem skarbu.

Wielki obchód rocznicy oswobodzenia Poznania,

POZNAŃ. (Pat.) 27 grudnia. Dziś o godz. 10 rano przybył tu były premier p. Paderewski ze swoją małżonką i sekretarzem p. Strakaczem. Na dworcu powitali go przedstawiciele władz cywilnych. Pp. Paderewscy goszczeni są przez p. ministra Seydę.

O godz. 4.40 z chwilą dania wystrzałów armatnich w rocznicę pierwszych strzałów z okazji pierwszych walk, które rozpoczęły się w roku ubiegłym, przy zdobywaniu Poznania, przemówił p. Paderewski do olbrzymich tłumów, zgromadzonych przed bazarem, w serdecznych i patriotycznych słowach, przypominając zeszloroczne walki i zachęcając naród do godniej pracy.

P. Paderewski wzywał Wielkopolan, aby nadal przyświecał dobrym przykładem całej Polsce. Po jego przemówieniu wniesiono okrzyki na cześć Polski oraz na cześć pp. Paderewskich, poczem odśpiewano rotę Konopnickiej i hymn narodowy. O godz. 5.30 we wszystkich kościołach tamtejszych odprawiono dziękczynne nabożeństwa. Całe miasto tonę w powodzi sztandarów i chorągwi i jest bogato iluminowane. O godz. 4 wszystkie sklepy, kawiarnie, restauracje zostały zamknięte. Olbrzymie tłumy przeciągają ulicami, nastroj jest wysoce podniosły. O godz. 6 wydano na cześć p. Paderewskiego wielki obiad.

Jak się pracuje dla Polski?

Jak wiadomo b. min. skarbu Biliński zawarł umowę z konsorcjum amerykańskim w sprawie pożyczki polskiej w Ameryce. Przeciwno tej umowie w kraju wystąpili narodowi demokraci z p. Głabińskim na czele i zachwalili inne jakies konsorcjum, które rzekomo daje lepsze warunki.

Na gruncie amerykańskim przeciw tej pożyczce wystąpił wielki działacz „narodowy“ p. Smulski z Chicago podobny naszym wszechpolakom, który sam stanął na czele innego konsorcjum, które zabiega o zawarcie umowy z rządem polskim dla sfinansowania tej pożyczki.

Z tych też powodów ambasador polski w Ameryce ks. Lubomirski, znany geszefciarz, nie udziela poparcia zawartej przez rząd umowie.

Państwo polskie znajduje się w rozpaczliwym położeniu gospodarczym, nie może się jednak ratować zagranicą, bo geszefciarze polscy na odczytnie i w kraju chcieliby przytem zrobić dobry interes.

Niemasz to, jak ideowa praca dla wzmocnienia państwa polskiego i szacunka dla niego u obcych.

KRAKOWOWI GROŻĄ CIEMNOŚCI.

KRAKÓW. (Pat.) Z gazowań miejskiej komunikują, że z powodu braku węgla używanie gazu będzie dla konsumentów w ciągu dnia silnie ograniczone, a o ile węgiel nie nadejdzie, nastąpi od środy zupełne zastanowienie produkcji gazu dla miasta.

Wykrycie spisku komunistycznego w Budapeszcie

BUDAPESZT. (Pat.) (WBK.). Władze wojskowe nie dalej niż przed 10 dniami wpadły na trop spisku, zmierzającego do wykonania zamachów komunistycznych. Zamierzano wysadzić w powietrze naczelną komendę armii narodowej, radę ministrów i operę, a nadto w jakikolwiek bądź sposób zamordować naczelnego komendanta Horthy'ego. Dalszym celem planowanej akcji było pozbawienie armii narodowej dowództwa a nadto urządzenie zamachu na cały rząd obecny. Między innymi istniał plan zamordowania Horthy'ego przez ukłucie go igłą zakażoną bakteriami. Przewodców spisku i ich spółników aresztowano.

Śledztwo w tej sprawie nie jest jeszcze ukończone i toczy się w dalszym ciągu. Obecnie można tylko tyle powiedzieć, że nici wszystkich tych planów zbiegają się w Budapeszcie. Udało się także policyi zaarrestować kilka osób, od dawna poszukiwanych komunistów, których nazwiska ze względu na toczące się śledztwo nie będą na razie ogłoszone.

BUDAPESZT, 27 grudnia (Pat.). W. B. K. W związku z planowanym zamachem komunistycznym przeciwko naczelnemu komendzie armii i przydyum ministrów, dokonano wczoraj wieczorem rewizji w ubikacjach socjalno-demokratycznego pisma „Nepszawa“, jakoteż w sekretaryacie partii. Dwu członków zarządu partyjnego pojawił się w ciągu dnia dzisiejszego u prezydenta ministrów i naczelnego komendanta, aby zażądać wyjaśnień dlaczego rewizję zarządzono.

Wojna domowa niemieckiego proletariatu.

Nadzieje na połączenie się obu partii socjalistycznych w Niemczech, socjalistów większości i mniejszości, rozchwiały się.

Uchwały kongresu niezależnych w Lipsku, będące mimo pewnych ustępstw na rzecz parlamentarizmu, zupełnie zdecydowanym przyznaniem się do systemu Rad i dyktatury proletariatu, pogłębiły i rozszerzyły przepaść, istniejącą pomiędzy obu grupami. Zwycięstwo skrajnych radykałów w Lipsku wykluczyło jakąkolwiek możliwość wspólnego taktycznego działania z socjalistami większości. A rezultatem oświadczenia, że dla niezależnych byłoby czemś hańbiącym współpracować z Noskem i Scheidemannem, jest tylko umocnienie się systemu Noskego, jak wogóle całego nacyonalistyczno-kompromisowego kierunku socjalistów większości. Obecnie Noske i jego przyjaciele mogą mówić, że byli skłonni do porozumienia, że chcieli demokrację oprzeć na pewnej podstawie zjednoczonego proletariatu, lecz niezależni miast wyciągnąć rękę do zgody rzucili im wyzwanie.

Korzyść z tego wyciągnie tylko „ten trzeci“ — reakcja. Ona po dyabelsku podnieca nienawiść między obu grupami, wykorzystując chytrze abawy socjalistów większości przed bolszewicko-komunistycznymi metodami niezależnych. Gdyby między obu grupami doszło do porozumienia, reakcyjne hordy żołdactwa, które grasowały w krajach nadbałtyckich, zostałyby natychmiast rozwiązane. Tymczasem Noske powołując się na niebezpieczeństwo, grożące z powodu kłopotowania niezależnych z Moskwą, mógł się odważyć na przeniesienie „żelaznej dywizji“ z krajów nadbałtyckich do Prus wschodnich jako granicznych wojsk ochronnych, a resztę armii nadbałtyckiej wcielił do wojsk rządowych.

W dalszej konsekwencji coraz śmielej występowanie niemieckiego militarizmu i nacyonalizmu wywołuje coraz większą nieufność koalicji, od której ustępliwości i gospodarczej pomocy zależy los Niemiec.

Ciągła wojna domowa niemieckiego proletariatu zagraża nie tylko politycznej i ekonomicznej przyszłości Niemiec i to powinni zrozumieć trzeźwi politycy socjalistyczni tak po jednej jak po drugiej stronie. Na razie atoli niema żadnych widoków na polepszenie sytuacji.

Popierajcie Polską Poż. Państw.

Pożar na dworcu w Kleparowie.

Dnia 26 grudnia b. r. o godzinie 7-mej wieczór stanął barak w płomieniach. Przyczyny katastrofy na razie dociec nie można. Ogień wybuchł od strony północno - zachodniej z ubikacji lampisty; spostrzeżony został przez zwrotniczego Sydora, który zaalarmował służbę przetokową, która też chciała natychmiast ogień zlokalizować. Ponieważ w tej ubikacji była jakaś ilość nafty i spirytusu, nie można było do wnętrza przystąpić i ogień objął większą część baraku, zagrażając w sąsiedztwie stojącemu barakowi. Służba przetokowa wzięła się do ratowania zagrożonego baraku. Pierwszy do zlokalizowania o-

gnia stanął konduktor Dec, poczem zjawił się urzędnik ruchu p. Man i zawezwał straż wartowniczą z Kleparowa, jak również miastową straż pożarną, która przybyła na miejsce już po zlokalizowaniu ognia, zastając zgłiszczoną z baraku, przygasila resztę ognia.

Pożarem tym były zagrożone opodal stojące sterty siana i stomy.

Zawdzięczać należy przeto konduktorowi Decowi, jak również przetokowemu i zwrotnicznemu Sydorowi, który uratował z ognia telefon, że podjęli natychmiastową akcję na miejscu wspomnianego wypadku.

Komunikat sztabu generalnego.

z dnia 27 grudnia.

Front litewsko-białoruski: W utarczkach patroli wywiadowczych nad Dźwiną wzięliśmy kilkudziesięciu jeńców. Wypad bolszewików pod Dżisną odparto.

Front wotyński ożywiona działalność wywiadowa na wschód od Polonnego.

W zastępstwie szefa sztabu Kuliński, pułkownik.

Polska a Ukraina.

Wywiad z posłem polskim w Wiedniu.

WIENIEN, (Pat.). „W. Mitagspost“ ogłasza wywiad z posłem polskim we Wiedniu, dr. Maurycem Szarotą, na temat kwestyi wschodniej Galicyi.

Dr. Szarota powiedział: Nasz stosunek do narodu ukraińskiego chcemy uregulować na tych samych pokojowych zasadach, co nasz stosunek do narodów sąsiednich. Unikamy wszelkiego konfliktu i staramy się szczerze wyrównać wszelkie przeciwności. Z ukraińskim rządem Petury zawarliśmy już dawno zawieszenie broni i usiłujemy nawet nawiązać stosunki handlowe. Oczywiście postawiliśmy jako warunek, by najpierw nastąpiło porozumienie z rządem ukraińskim co do wschodniej Galicyi, co też faktycznie się stało. Rząd ukraiński ogłosił swoje desinteresement w sprawie wschodniej Galicyi a tymczasem uznał Polskę jako jedyne prawne właściciela Galicyi wschodniej. Proszę mi wierzyć, że to był rozsądny krok ze strony Ukraińców tak samo w interesie własnym, jakoteż w interesie ciężko nawiedzzonego kraju. Wschodnia Galicya potrzebuje pokoju i powrotu do normalnych stosunków. Ze stan ten da się uzyskać tylko w związku z Republiką Polską, wynika z obecnego położenia na Wschodzie. Mianowicie Państwo Polskie stanowi na Wschodzie skonsolidowany zwarty organizm, rozporządzający dobrze wyszkolonymi władzami administracyjnymi. Tylko ona jest w stanie udzielić pomocy ciężko nawiedzonemu krajowi. Wszelkie prowizoryum oznaczałoby stan ciągłego wrzenia i zarodek nieuniknionych konfliktów między obu narodami.

Mimochodem.

WZDĘCZNA LUBNOŚĆ GALICYI WSCH.

Pisma wszechpolskie wzywają społeczeństwo polskie do ofiar na fundację Romana Dmowskiego. Tytułów do sławy ma ten mąż stanu wiele, a już dożgonną wdzięczność winni mu są Polacy ze wschodniej Galicyi, bo jego zabiegom zawdzięczają 25-letnie oddanie ich w dzierżawę Polsce, aby po tem mogli wrócić na tak upragnione rosyjskiej macierzy łono, do którego już w roku 1914 rwało się wszechpolskie serce.

Nie wątpimy więc, że z naszych kresów przedewszystkiem posypią się datki od „wdzięcznych rodaków”.

Awantury cudzoziemców we Lwowie

Biuro prasowe D. O. G. donosi: Sierżant amerykański Tomsohn i szofer Astinal, amerykańnin, którzy w noc wigilijną porwali się czynnie na patrol wojskowy, zostaną na interwencyę i żądanie D. O. G. po ukaraniu wydaleniu ze służby przy misyach w terytorium D. O. G. Wczorajsze opisy „Aścia w „Wieku Nowym“, „Trybunie Polskiej“ i w „Dniu“ zawierają kilka nieścisłości. I tak: żaden z żołnierzy naszych nie odmówił ran kłutych, dwaj z nich zostali jedynie zboksowani, nieprawdą jest również, że jednego z żołnierzy polskich wskutek ran i upływu krwi odstawiono do szpitala w stanie nieprzytomnym. Jeden z pobitych żołnierzy udał się sam na stację ratunkową, gdzie stwierdzono zakrwawienie koło ucha, nie było zatem potrzeby odszawiania do szpitala któregośkolwiek z naszych żołnierzy.

Hindenburg do Denikina.

WIENIEN, (Pat.) Ukraińskie biuro prasowe ogłasza tekst pisma Hindenburga do Denikina. Pismo to zostało doręczone Denikinowi przez niemieckiego ambasadora Hottego. Opiewa ono: Przed 200 laty ostrzegł największy mąż Rosyi Piotr Wielki swoich następców przed wojną z Niemcami, wskazując na to, że taka wojna pociągnie za sobą upadek Rosyi. Przed 50 laty ostrzegł największy mąż Niemiec Bismarck cesarza Wilhelma przed wojną z Rosyą uważając taką wojnę za równoznaczną z upadkiem Niemiec. Dziś spełniły się obie przewidywania: Obydwa państwa są pokonane i w nędzy. Mimo położenia geograficznego istnieją różne wspólne interesy obu państw. Powinno one iść ręką w rękę w tym celu, ażeby odnowić swoją dawną polgę.

UKŁAD NIEMIECKO-BOLSZEWICKI

WIENIEN, (Pat.) Tel. Komp. donosi: Niemiecko-bolszewickie rokowania gospodarze zostały na razie przerwane, ponieważ strony nie mogły się pogodzić co do cen węgla.

WIENIEN, (Pat.). „N. W. Journal“ z Genewy. Jak podaje agencja Hawasa z Archangielska, bolszewicy zawarli z Niemcami układ, w którym obiecały pomoc wojskową i przyrzekły, że nie będą uprawiały propagandy bolszewickiej w Niemczech. Delegacja niemieckiej głównej kwatery, składająca się z gen. majora i porucznika, przybyła do Moskwy, dalsi wojskowi fachowcy mają również tam przybyć.

Pożar dworca w Marsylii.

WIENIEN, (Pat.) B. K. z Paryża. Główny dworzec w Marsylii spłonął doszczętnie. Szkoda wynosi wiele milionów franków.

Nowa scena robotnicza.

W Związku kolejarzy przy ul. Grodeckiej związało się przed niedawnym czasem kółko amatorskie, które podjęło chlubną myśl urządzania przedstawień scenicznych dla żadnej artystycznej rozrywki publiczności z świata robotniczego, której nie stać na drogie bilety w teatrze miejskim. Mimo niedomogów, z jakimi powstające kółko walczyć musi, a zwłaszcza małej (tymczasowej) scenki, przedsięwzięcie rozwija się bardzo pomysłnie, amatorzy, trafnie dobrani, rozwijają się na coraz lepsze artystyczne siły. Wymienić zwłaszcza należy tow. Wesołowskiego, Schindlera i Potorejke, jakoteż p. Bażantównę, którzy role swoje oddają z prawdziwym kunsztem, reszta przy dalszym zgraniu się zapowiada harmonijny zespół.

Dotychczas — w przeciągu 2 tygodni odbyły się już dwa wieczory sceniczne, które zapełniły salę publicznością. W drugi dzień świąt Bożego Narodzenia prawdziwą niespodzianką był urządzony wieczór artystyczny, deklamacyjno-wokalny, zakończony odegraniem zabawnej farsy „Złoty cielce”. Pierwszą część wypełnił śpiew p. Inasłńskiej, deklamacye p. Nielewskiej, tercet taneczny, kuplety p. Józłńskiego, monologi Hollika, gra na skrzypcach p. Szymonowicza. Aktom parlament uniejętnie prowadzony był przez p. Hartmann.

W „Złotym cielcu“ występowała, budząc kaskady śmiechu, pp. Panejkówna, Panejko, Wesołowski, Potorejko i Szymonowicz.

Młodemu kółku, pragnącemu połączyć „przyjemne z pożytecznym“, zabawić a równocześnie podnosić kulturę artystyczną klasy robotniczej, należy jak najgoręcej życzyć dalszego rozwoju.

3 sali sądowej.

WYROK W SPRAWIE HIEROWSKIEGO I JEJEGO SPÓŁKI.

W ub. sobotę zakończyła się ta rozprawa, która przeciągnęła się przez 4 dni. Sąd uznał się kompetentnym, bo wojskowość, mimo przyznania się obu Hierowskich do dezercyi, nie znalazła ich w szeregu byłych żołnierzy. Późto po zatwierdzeniu wszystkich formalności, ogłoszono wyrok, mocą którego uznano R. Hierowskiego winnym w 18 wypadkach popełnienia kradzieży i oszustwa i zasądzono go na 8 lat ciężkiego więzienia z postem (co 14 dni) i ciamnią. Jujana Hierowskiego, jako byłego członka M. S. O., co było obciążającym momentem, winnym kradzieży w 9 wypadkach, na 6 lat ciężkiego więzienia, żonę jego Helenę na 3 lata ciężkiego więzienia. J. Dacka, T. Szpak i P. Czornyja winnym kradzieży, wspólnie popełnianej, pierwszego na 3 następnych na 2 i 1 i pół roku ciężkiego więzienia. Annę Mandrówną, St. Mackównę i A. Rosowską na 3, 2 i 1 rok ciężkiego więzienia, za nabywanie i ukrywanie kradzionych rzeczy. Za podobne przestępstwo M. Mańkowa, M. Szeremetowa i Fr. Trościanocka zostały zasądzone na karę więzienia po parę miesięcy.

Wszyscy zasądzeni winni po odbyciu kary podlegać nadzorowi policyjnemu. Natychmiast obrońca Szpak i Czornyja wniosli zażalenie nieważności co do ich zasądzenia. Oskarżonego Markusa Mandla trybunał uwolnił od więzi i kary.

Rozprawie przewodniczył nadr. Fida, oskarżał pr. Goertler, obrońcą dr. Ertinger, Kaczmarek, Kerner, L. Mazurkiewicz, Somerstein i Stern, przeważnie przydzieleni dla obrony ze sądu, co świadczy, że „interes“ złodziejski nie bardzo popłaca.

Wielką Zabawę Sylwestrową

URZĄDZA RADA ROBOTNICZA P. P. S. WE LWOWIE
W SALI IZBY RĘKODZIELNICZEJ (PLAC STRZELECKI).

POCZĄTEK O GODZINIE 9 WIECZÓR.

BILET WSTĘPU 10 KORON.

Nowiny z dnia

Lwów, 28 grudnia.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO:

W niedzielę 28 grudnia o godz. 3 „Wesoła wdówka”, operetka w 3 akt. Fr. Lehara w niezmięnionej obsadzie.

W niedzielę 28 grudnia o godz. 7 uroczyste przedstawienie w rocznicę oswobodzenia Wielkopolski „Wąsy i peruka”, kom. 3 ak. Józ. Korzeniowskiego w niezmięnionej obsadzie.

REPERTUAR TEATRU LITERACKO - ARTYST

„CZWORKA”, ul. Szaszkiewicza 5 (naprzeciw żand.):

Program świąteczny do środy 31 grudnia codziennie o godz. 7:30 wieczór. Prolog: S. Michałowski. „Nepo-uk Pendraczek i Marianka Priskoczył” duet charakterystyczny w wykonaniu Andy Kuszman i Marka Winahema. — „Złodziej”, sketch K. Toma (N. Ni villa, M. Halczyk, Z. Orwicz, J. Rygiel). — „Perdek Kląpstos”, monolog w wykonaniu S. Michałowskiego. — „Przedstawienie amatorskie”, sketch J. Jabłonskiego (A. Kitschman, S. Sańska, Z. Orwicz, J. Rygiel). — Nadto numery solowe — Konferuje S. Michałowski Sala ogrzana! — 24 grudnia (Wigilia Bożego Narodzenia) teatr zamknięty.

31 grudnia (wieczór Sylwestrowy) o godzinie 7:30 ostatnie przedstawienie programu świątecznego (w sali przy ul. Szaszkiewicza 5), a o godz. 12 w nocy premiera „Wielkiej Reży” w sali „Casino de Paris” ul. Rejtana 3.

REPERTUAR TEATRU WODEWILOWEGO.

(Bilety wcześniej w perfumeryi Stońskiego, ul. Legionów 1. 1.)

Niedziela 28 grudnia o godz. 4 popoł. „Trzech Fredów”, operetka, baletmistrz Karnecki, część solowa.

Niedziela 28 grudnia o godz. 7:30 wieczór „Obcym wstęp wzbroniony”, operetka, Marya Dracowa, baletmistrz Karnecki, część ko. certowa, „Pani Record”, farsa.

Poniedziałek 29 grudnia o godz. 7:30 wieczór „Pani Record”, farsa, Marya Dracowa, baletmistrz Karnecki, „Obcym wstęp wzbroniony”, operetka, M. Miśko, Nowskowska, Hainska.

Na Sylwestra wielka redukcja.

WIGILIA W GOSPODZIE ŻOŁNIERZA POLSK.

Wieczór wigilijny zgromadził w lokalu Gospody przy ul. św. Mikołaja 1. 10 około 50 żołnierzy przejeżdżających kurierów i inwalidów. Wśród prawdziwie rodzinnej atmosfery tamali się panie z żołnierzami opłatkami, zycząc sobie wzajemnie. Po wieczerzy pod oświetleniem i ozdobionem przez panienki pracujące w Gospodzie drzewkiem śpiewano kolendy i piosnki wojskowe. Wzajemność wyrażona w przemówieniach żołnierzy była rozrzewniającą nagrodą dla pań i panienek z Gospody.

O POWRÓT JEŃCÓW POLAKÓW Z FRANCJI.

Po otrzymaniu listu z obozu jeńców we Francji, przesłanego na ręce wiceprez. tow. Obirka, zwróciło się prezydium miasta do ministerstwa spraw wojskowych i min. spr. zagranicznych o interwencję, aby trzymanych dotąd jeńców Polacy we Francji mogli powrócić do domów. Obecnie nadeszła z ministerstwa spraw zagranicznych w Warszawie odpowiedź, która zapowiada rychłe i pomyślne rozwiązanie tej sprawy. Trudności leżały w braku środków transportowych. Obecnie jeńcy ci powrócą pociągami, które z Francji przybędą po robotników polskich wyjeżdżających do Francji na roboty.

CHOROBY ZAKAZNE we Lwowie zaznaczyły się

w ubiegłym tygodniu jedynie znaczną — jak na lwowskie stosunki — zwykłą tyfusa plamistego; w mieście zdarzyło się 44 przypadków zachorowania, w tym 5 śmiertelnych; obcych przywieziono 69, zmarło z nich 133. Tyfusu powrotnego było 6 przypadków w mieście a 10 przybyło obcych. — Tyfusu brzuszkiego zdarzył się jeden przypadek, dyfterii dwa, szkarlatyny jeden i czerwonki jeden.

KOŁO AMATORÓW ZWIĄZKU PRAC. GMINNYCH we Lwowie pod kierownictwem reżysera p. T. Muryna, odegrało dnia 26. grudnia w sali Narodnego Domu komedię w 4 aktach p. t.: „Odrzewaną miłość”. Amatorzy wywiązali się z swego zadania bardzo dobrze, podnieść należy żywe tempo gry i wyszkoleną z artystycznym takimi przeprowadzoną reżyserię. Bardzo licznie zgromadzone audytoryum oklaskiwało żywo aktorów.

DZUMY NIEMIA! Na alarmy lekarzy krzemienieckich, że w tej okolicy pojawiła się choroba dzumy, zostali wydelegowani dr. L. Krzemnicki i dr. Baiko, którzy stwierdzili, że za Zbruczem grasuje silnie tyfus plamisty i ospa, zaś pogłoski o dzumie są bezpodstawne.

SPOKOJNE DNI ŚWIĄTECZNE. Tradycyjne święta Bożego Narodzenia, jako że przeważnie świętowane w zaciszu domowym, odbyły się w mieście spokojnie. Kronika policyjna w dzień wigilijny i pierwszego dnia świąt nie notuje żadnych większych awantur, ani też włamań i kradzieży. Dopiero na drugi dzień świąt złodzieje zabrali się do roboty, a to zapewne w tym celu, aby swe wydatki na „bibę” świąteczną powetować. — Poza tem i kronika nieszczęśliwych wypadków stosunkowo jest skromna.

OFIARA ZAWODU. Katarzyna Stosłówna, szarytka, będąc zajęta w oddziale stacyi zbrojnej na głównym dworcu, nabawiła się tyfusu plamistego, na którym to chorobę zmarła w ostatnich dniach.

GMECH DLA TOW. PRZYJACIÓŁ SZTUK PIĘKNYCH Jedną z pięknych spraw, a tak koniecznych dla Lwowa, który winien wysoko nieść sztandar kultury na wschód, jest potrzeba odpowiedniego gmachu dla stałej wystawy sztuk pięknych. Sprawa ta jest bieżąca zrealizowania, bo delegat Tow. art. malarz Jarocki, uzyskał w Warszawie przyrzeczenie wydatnych subwencji na ten cel. Plac na ten gmach wybrano obok kościoła OO. Dominikanów i nie ulega wątpliwości, że gmina m. Lwowa ofiaruje ten grunt i przyczyni się wydatnie materialną pomocą.

LITOŚCIWI KSIĄDZ, A DARY AMERYKANSKIE Właś Halczyk, pow. Podhajce, nie dostała dotąd nie z rozdawanych darów amerykańskich, mimo że ludność jest biedna i pomocy potrzebuje. Przyczyny należy szukać w tem, że ksiądz rzym.-kat. Gorzelec Piotr, nie chce potwierdzić podania, bo je już podpisał ka. gr. katolicki, a wobec tego podziałem ich nie będzie się zajmować plebania. Mamy jednak nadzieję, że gmina te dary dostanie i obejdzie się bez podpisu księdza. Ludność jednak powinna się odzwyczaić od identyfikowania księdza z polskością.

BRUTALNY NAPAD ŻANDARMĄ. Gdy wczoraj wieczorem posłaniec Stow. zawodowego fryzjerów wstąpił do zakładu fryzjerskiego Gotfrieda, przy ul. Zółkiewskiej z teką napisów (o zniesienie napiwków), siedzący tam wachmistrz bez powodów podał mu tekę i zaczął bić po twarzy i głowie. Napadnięty prosił obecnego tam ppor. W. P. o pomoc, ale ten z uśmiechem odparł „to mój wachmistrz” i groził jeszcze aresztowaniem. Wojowniczy wachmistrz chciał się, że jego Rudolfa Zarzyckiego, wachmistrza żandarmeryi, tylko generał Iwaszkiewicz aresztować może. Do wiadomości władz wojskowych dodajemy, że ten odważny pan podobno z Mińska przyjechał do Lwowa na urlop.

NIESZCZĘŚLIWE WYPADKI. Marya Kołasówna, lat 15, podczas saneczkowania złamała rękę. W południe w ul. Leona Sapiehy spadł funkcjonariusz pocztowy z wózka na bruk tak nieszczęśliwie, że złamał sobie rękę i nogę. Pogotowie ratunkowe udzieliło im pierwszej pomocy a pocztowca odwieziono do szpitala powszechnego.

W SPRAWIE CZARNEGO CHLEBA. Mimo zapowiedzi magistratu, że w bieżącym tygodniu otrzymamy ludność chleb jaśniejszy, niektóre piekarnie wydawały chleb ciemny jak dawniej. Piekarz Hagler, który dostarcza chleb ciemny, tłumaczy się, że dostał z aprowizacji cenną mąkę, wobec czego nie może dać białego chleba.

Zapytujemy więc magistrat, w jakim celu ogłosił, że wszyscy piekarze mają dostarczać chleb biały.

W ostatnim numerze pisaliśmy też o ciemnym chlebie, nabytym w sklepie rejonowym p. Kilanowicza, jak się dowiadujemy chleb ten pochodzi z piekarni Hessa. Zapytujemy świetny Magistrat, czy oszukuje ludność piekarz, czy sam prześwietny magistrat? Ciekawie bardzo wyjaśnienia!

BOSY ŻOŁNIERZ. Wczoraj mieszkańcy naszego miasta mieli sposobność podziwiać osobliwy widok. Oto ze szpitala okręgowego wypuszczono żołnierza bosego, aby piechota, przy kilkunastu stopniach mrozu udał się do izby chorych przy ul. Jabłonowskich. Przechodnie litowali się nad istotnie pożałowania godnym żołnierzem. Jakaś pani ofiarowała mu skarpetki, nikt mu jednak nie mógł dać butów.

O tym karygodnym niedbalstwie zarządu szpitala zawiadamiamy tą drogą interesowane władze wojskowe, natomiast powstrzymujemy się od wszelkich komentarzy.

ZGUBY. P. St. Skaszęga zgubił na pl. Krakowskim 3300 mk. i dokumenty. P. Eugenia Katzowa, urzędniczka bankowa, zgubiła w ul. Sykstuskiej złotą bransoletę, wartości 500 kor.

BANDYCKI NAPAD W Ceperowie, koło Lwowa, nocą usłyszał gospodarz M. Rydlakowski podejrzany, szmer na podwórzu. Wyszedszy z domu został napadnięty przez nieznaną bandytów, którzy go pobili następnie strzelając zranił go w lewą rękę. Na krzyk napadniętego napastnicy zbiegli.

POŻARY W Zamarstynowie przy ul. Króla Jana 1. 4, od wadliwej budowy komina zajął się sufit, który wraz z częścią dachu spłonął. Również przy ul. Szymona 1. 2, powstał silny ogień kominowy. W obu wypadkach straż pożarna ogień zlokalizowała i ugasiła.

ARESZTOWANIA. Kazimierz Wojtowiczównę, z Wąreża, za sprzeniewierzenie bielizny, wartości 3730 kor. na szkodę p. Leona Perimuttera, właściciela hotelu „Esplanad” przy ul. Legionów 1. 27, aresztowano. Za kradzież kieszonkową, popełnioną na pl. Solskich, aresztowano Sz. Wernera r. Melleera.

Z DNIA I NOCY. W kawiarni „Esplanad” przy ul. Legionów 1. 27 skradziono p. Maurycemu Schlamowi futro, wartości 4.000 kor. P. Maryi Flisowej skradziono w mieszkaniu przy ul. św. Józefa 1. 4, garderobę, wartości 900 kor., oraz dwie metryki dzieci. W hotelu „Orient” skradziono p. Ch. Preschelowi futro płżmakowe, wartości 16.000 kor.

KOLKO ZABAWOWE DRUKARZY LWOWSKICH urządza w niedzielę dnia 28. grudnia 1919 Węzornicę taneczną — Początek o godzinie 8-ej wieczorem. Wstęp tylko za zaproszeniami.

ZAMIANA PLECAKÓW. Dnia 23 grudnia b. r. na peronie dworca gł. Lwów przy garniturze Stryckim i Stojanowskim wymieniono plecak z zawartością wina i dokumentów na takiż plecak napelnlony wiktualiami (solą etc.). Do oddania za wynagrodzeniem K 2.000 u portyera hotelu Europejskiego lub u tagarza kolejowego Nr. 43. 853-2

NADESLANE.

Za rubrykę tą redakcyja nie odpowiada.

SUKNA wszelkiego rodzaju, na ubrania męskie, palta, spodnie, kurtki, switki i ubrania czamarkowe. **WELNY** na kostiumy, płaszcze damskie i dziecięce. — **PODSZEWKI** pod palta i ubrania polecają w wielkim wyborze **RAJSKI IGROCHOLSKI** FABRYCZNY SKŁAD SUKNA we Lwowie, ul. Rutowskiego 7, naprzeciw katedry.

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i kosmetyki
Dr. Henryk Rosmarin
ord. od 8-10 i 3-6. Lwów, Kopernika 12.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. A. SCHWARZ
sekundaryusz szpit. powaz. 1619-10
ul. Słowackiego 4 (naprzeciw gł. poczty).

NACZYNNIE EMALIOWANE wyrobu krajowego 1653-5
NARZĘDZIA TECHNICZNE i gospodarze.
PIECE I KASY ŻELAZNE
M. KIERSKI, Lwów, Pasaż Mikołajski.

BIELIZNA 1650-10
dla pań i panów oraz kompletne wyprawy ślubne także z dostarczonego materiału w
Krajowej Fabryce Bielizny Szymona Rada
LWÓW, UL. SŁOWACKIEGO 1. 2.

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym którzy z powodu zgonu nieodżałowanego
p. Rudolfa Staubera
okazali nam współczucie składamy na tej drodze serdeczne „Bóg zapłać”.
1711-1 **Rodzina.**

8-godzinny czas pracy ustawą.

Dnia 18. bm. Sejm wreszcie uchwalił ustawę o 8-godzinnym dniu pracy. Przyjęta w dekreście rządu Moraczewskiego norma 46 godzin na tydzień została utrzymana.

Norma ta oczywiście nie wyczerpuje znaczenia nowej ustawy. Zarówno dodanie jak i ujemne jej strony stają się widoczne dopiero po rozpatrzeniu wszystkich szczegółów. Maksymalny czas pracy może być skracany dla tych zakładów, w których praca jest szczególnie dla zdrowia szkodliwa (art. 5). Przedłużenie natomiast dozwolone jest przede wszystkim w zakładach o ruchu ciągłym, gdzie oczywiście sobotnia norma 6 godzin nie może mieć zastosowania. Przepracowane jednak ponad tę normę 2 godziny winny być opłacane jak godziny nadliczbowe.

8-godzinny czas pracy w sobotę dozwolony jest również w handlu, oraz zakładach fryzjerskich i łaźniach. Jako rekompensatę muszą pracownicy tych zakładów otrzymać „w ciągu miesiąca lub roku równoważną ilość wolnych od pracy i zapłaconych dni poza ustawowym urlopem“ (art. 9).

Praca ponad 8 godzin na dobę jest dopuszczalna wówczas, gdy z powodu nieprzewidzianych wydarzeń lub nieszczęśliwych wypadków jest ona konieczna dla zapewnienia bezpieczeństwa pracujących, utrzymania w całości zakładu pracy, oraz zapobieżenia zepsuciu maszyn i urządzeń mechanicznych. Przepis ten został w stosunku do redakcyi drugiego czytania znacznie ulepszone, gdyż wprowadzone zostało ograniczenie, iż i w tych wypadkach, o ile nie chodzi o akcyę ratowniczą praca nie może trwać dłużej niż 12 godzin na dobę, o odstępstwach tych przytem winny pracodawca niezwłocznie zawiadomić inspekyę pracy.

Norma 8 godzin może być również przedłużana za poprzednio otrzymanem zezwoleniem inspekyi w wypadkach spowodowanych szczególnymi udowodnionymi potrzebami zakładu pracy, przyczem ilość godzin nadliczbowych każdego pracownika nie może przekraczać 120 godzin na rok i 4 godzin na dobę.

Referent mniejszości, tow. Żuławski proponował, aby stosowanie tego rodzaju godzin nadliczbowych ograniczyć do 60 dni w roku. Większość jednak poprawkę tę odrzuciła.

Większość odrzuciła również poprawkę tow. Żuławskiego, ażeby w wypadkach spowodowanych tzw. „koniecznościami narodowemi“. Rada Ministrów mogła zawieszać działanie ustawy jedynie za zgodą związków zawodowych.

W zakładach o ruchu ciągłym dopuszczono wbrew opinii stronnictw robotniczych przedłużenie czasu pracy do 56 godzin na tydzień dla poszczególnych grup pracowników, o ile tego będzie wymagało utrzymanie w ruchu zakładu. Dla uskutecznienia przesunięcia zmian ośmiodziennej norma może być raz w tygodniu przedłużona, czas pracy musi być jednak tak podzielony, „b každy robotnik mógł korzystać w każdym okresie trzytygodniowym z dwukrotnego co najmniej 24-godzinnego odpoczynku. Ten ostatni odpoczynek jest jednak tylko rekompensatą za dłuższą pracę podczas przesunięcia zmian, dopuszczenia dla pewnych grup robotników 56 godz. na tydzień pozbawia ich faktycznie normalnego dnia odpoczynku w tygodniu.

Ustawa zawiera zakaz pracy w niedzielę pracy nocnej. Wyjątki dotyczą zakładów o ruchu ciągłym, robot koniecyjnych ze względu na ich użyteczność społeczną i codzienne potrzeby ludności, jak n. p. przy wodociągach, oświetleniu, przy komunikacyi, w aptekach i t. p., analogicznie jak wogóle dla godzin nadliczbowych w razie żywiołowych wydarzeń i nieszczęśliwych wypadków, oraz w wypadkach gdy tego wymaga nieokreślona „konieczność narodowa“.

Posłowie żydowscy domagali się, ażeby praca w niedzielę i święta ustawą zastrzeżona, dozwolona była we wszystkich żydowskich instytucjach wyznaniowych, gminnych, filantropijnych, i społecznych (zakłady te i tak nie podpadają pod tę ustawę), następnie w zakładach rzemieślniczych i przemysłowych, zatrudniających żydowskich pracowników, wreszcie w sklepach niezawodowych w soboty i święta żydowskie, w tym ostatnim wypadku w ciągu 5 godzin. Sejm wszystkie te wnioski odrzucił.

Ustawa zawiera również dwa związane z kwestyą czasu pracy przepisy, dotyczące płacy. Jeden z nich określa, iż wynagrodzenie za godziny nadliczbowe winno wynosić co najmniej o 50 procent więcej niż płaca normalna, za godziny zaś przypadające na noc, lub w niedzielę i święta o 100 procent, drugi postanawia, iż wprowadzenie czasu prac, przewidzianego w ustawie, w zakładach, w których dotychczas stosowany był czas dłuższy, nie może za sobą pociągać zmniejszenia zarobków“.

Nasóół ustawa ta jest zwycięstwem robotników. Reakcyi udało się wprowadzić w kilku punktach ją pogorszyć, ale nie udało się obalić zasadniczych punktów, czego tak gorącą pragnęła i co gwałtownie starała się przeforsować.

go upadek państwa Habsburgów i rewolucya.

Odżył i całkowicie poświęcił się nowej szpęgowskiej robocie. Cały rok 1918 spędził na rozjazdach po zagranicy, odwiedzał stolice państw zachodnio-europejskich, podając się za

kuryera dyplomatycznego Państwa Polskiego

na podstawie sfałszowanych dokumentów, na tejże podstawie przeprowadzał różne transakcyje handlowe, przy których oszukiwał, gdzie mógł i kogo mógł. Działo mu się jaknajświetniej, w portfelu pełno, wino, kobiety i wszelakie ucęchy życia.

Dokumenty fałszował nad wyraz zrecznie. Od roku jednak 1918 posługiwał się przeważnie nazwiskiem Aleksandra hr. Romera-Niedzielskiego.

Jako taki w mundurze majora wojsk polskich, zawitał w maju br. do Warszawy. Wynajął pokój przy rodzinę na ulicy Szopena, podając się za kuryera dyplomatycznego jednej z misyj koalicyjnych. Przy okazji

zapoznał się bliżej z panną donu i oświadczył się mamie.

Mama, rada wielce tak świetnej konkicy córki, oświadczyły przyjęła, tem więcej, iż „major-hrabia“, jak opowiadał, legitymując się swemi kolosalnymi stosunkami w świecie arystokratycznym i wojskowym, posiadał majątek „Regulice“ w powiecie chrzanowskim, majątek „Basiówkę“ w Poznańskim, dom w Krakowie przy ulicy Sławkowskiej „pod trzema krukami“, drugi zaś na Wolskiej.

Wobec tego

zaofiarowano mu w prezencję godny takiego pana pierścienek z brylantem, papierosańcicę z perłą i spinki złote z szafirem.

Prezent przyjął i wziął prócz tego, celem oddania do naprawy i wyczyszczenia dwa zegarki złote, sznur białych koralu i medalion złoty, wysadzany brylantami.

Tak obdarowany, znikł jak kamfora.

Odnalazła go dopiero żandarmerya, która odławna poszukiwała p. „majora“. Nie spodziewając się naglej dla siebie wizyty, nie zdążył zatrzeć śladów swego niecnego procederu.

Zebrań i zjazdów.

ZJAZD DELEGATÓW ZWIĄZKU POLSKICH TOWARZYSTW NAUCZYCIELSKICH

rozpoczyna się dnia 2 stycznia (piątek) o godz. 7-mej wieczór zebraniem koleżeńskim w hotelu Francuskim celem zaznajomienia się.

Dnia 3 stycznia (sobota) godz. 10:30 posiedzenie uroczyste w sali ratuszowej: a) otwarcie zjazdu; b) przemówienia władz i reprezentacyi; c) koedukacya — ref. p. Męczkowska. Godz. 4 po południu: obrady w sali Pol. Tow. Ped. (ul. Zimorowicza 17): bursy i internaty — ref. p. J. Saloni.

Dnia 4 stycznia (niedziela) godz. 9: zwiedzanie miasta, muzeów i zakładów wychowawczych p. Z. Strzałkowskiej. Godz. 4: ciąg dalszy obrad: Czasosłoma pedagogiczne — ref. dr. H. Rowid. Godz. 8: przyjęcie delegatów przez reprezentacyę miasta.

Dnia 5 stycznia (poniedziałek). Godz. 9: ciąg dalszy obrad: Położenie materialne nauczycielstwa — ref. dr. S. Weiner. Godz. 4: ciąg dalszy obrad: Dyskusya, wnioski, zamknięcie zjazdu.

Komitet miejscowy zapewni P. T. Delegatom (kom) wygodne pomieszczenie, o ile otrzyma najpóźniej do dnia 31 grudnia 1919 zgłoszenie przyjazdu. Kwatery zbiorowe dla niezgłoszonych uczestników zjazdu znajdują się w Związku nauczycielek (ul. Klonowicza 7) dla pań — a w Internacie im. G. Piramowicza (ul. 29 listopada 6) dla panów. Karta uczestnictwa w cenie 150 K uprawnia do korzystania z bezpłatnego pomieszczenia, śniadań, obiadów i kolacyi w dniach 3, 4 i 5 stycznia, tudzież wstępu do teatru dnia 3 stycznia. Biuro zjazdowe mieści się w Pol. Tow. Ped., ul. Zimorowicza 17. Listy adresować należy: J. Saloni, Lwów, ul. Zimorowicza 17, P. T. P.

—o—

KRAJ ZAKŁAD DLA PRZEMYSŁU ROLNICZEGO

Onegdaj odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Krajowego Zakładu dla przemysłu rolniczego we Lwowie pod przewodnictwem prezesa Rady nadzorczej prof. dra Stanisława Anczyca. Imieniem Dyrekcyi i Rady nadzorczej odczytał sprawozdanie i zamknięcie rachunków za rok 1918 dyrektor Felsztyn wykazujące zysk w kwocie K 170.863'17, z czego przeznaczono na odpisy i na rezerwę podatkową kwotę K 12.819, na dotacyę specjalnego funduszu rezerwowego na możliwe straty K 130.000 — tak, że czysty zysk, pozostały do rozdziału wynosi K 28.044'17, co przedstawia 15 proc. oprocentowanie wpłaconego kapitału udziałowego.

Walne Zgromadzenie uchwaliło przeznaczyć dla udziałowców dywidendę w wysokości 10 proc. od wpłaconych udziałów, dotować zwyczajny fundusz rezerwowy kwotą K 3.000, przeznaczyć tytułem tantiemy dla Rady nadzorczej i Dyrekcyi kwotę kor. 6.936'80, resztę, t. j. kwotę K 1.084'17 przenieść na nowy rachunek.

Na podstawie tej uchwały wynoszą obecne fundusze rezerwowe Spółki razem K 135.000, czyli przeszło 74 proc. wpłaconych udziałów.

Na wniosek Rady nadzorczej uchwaliło Walne Zgromadzenie podwyższyć kapitał udziałowy do wysokości i miliona koron i upoważniło Radę nadzorczą do ustalenia terminu uchwalenia subskrypcyi na dalsze udziały.

Dyrektorami Spółki są pp. prof. Zygmunt Sochacki i dyr. Herman Felsztyn. Zastępcą dyrektora zamianowany na ostatniem Walnem Zgromadzeniu docent Politechniki inż. Adam Walewski. Prokurentami Spółki są: dypl. inż. p. Michał Broszko i radca Kazimierz Marcinkiewicz.

Do Rady nadzorczej wchodzi: pp. dr. Stanisław Anczyca prof. Politechniki jako przewodniczący, poseł dr. Ernest Adam dyrektor banku, inż. dr. Jan bar. Krauze docent Politechniki, dr. Tadeusz Obmiński prof. Politechniki i dr. Ozyasz Wasser adwokat.

Fałszywy hrabia i major szpiegiem i oszustem

Niejakl Maryan Kuskowski, grasował d'łuższy czas pod nazwiskiem Aleksandra hrabiego Romera Niedzielskiego i bezprawnie używał tytułu i munduru majora wojsk polskich.

Szczupły, brunet, lysawy, z ogoloną głową, bezzęby, wygląda na lat pod pięćdziesiąt, choć liczy ich wszystkich 35. Chadzał ostatnio bardzo elegancko

w mundurze oficerskim, z odznakami majora, z szerokim amarantowym lampasem na spodniach i w błyszczących złotych butach, dzwoniąc srebrnymi ostrogami. Szybki słowem i wytworność taka, iż njejedna mógł pozazdrościć „panu majorowi“ eleganckiego wyglądu i zasobności pieniężnej, bo pod tym względem „panu hrabiemu“ nie brakło niczego. Za donożki płacił po 50 marek za kurs, stróżowi za otworzenie bramy co najmniej marek 5, a keinerzy mieli w wielkiem poszanowaniu stałego bywalca, który nie żalował sobie ni jedzenia, ni picia, płacąc sowe rachunki.

W roku 1905 wyjechał Kuskowski jako

szpieg rosyjski do Austryi,

pod nazwiskiem Maryana Karczewskiego. Tam znowu zapragnął służyć jednocześnie Austryi przeciwko Rosyi i w tym celu przywłaszczzył sobie dokumenty medyka Wojciecha Cnoty. Wobec jednak poszlak, iż służy tylko sobie i uprawia oszustwa, dostał się do więzienia, skąd wyzwolił

Wiadomości z Przemysłu.

Mamy tutaj aferę z darami amerykańskimi. Spoleczeństwo i władze powinny rozłożyć bardzo żywą kontrolę nad tymi, którzy podejmują się uszczuplania biednych, bo niestety coraz częściej się zdarza, że ci dobrodzieje wspomagają często sami siebie.

W tym wypadku do wykrycia nadużyć przyczyniła się uczciwa część nauczycielstwa, która nie mogła patrzeć na to, co taka opiekunka biednych robiła.

Sprawą tą niewątpliwie zajmą się energicznie władze, aby przykładną karą odebrać ochotę innym od tuczenia się cudzą krzywdą.

Bolączką lutejszej ludności jest szkielet prywatnych zakładów pogrzebowych. Aby temu przeciwdziałać rada miejska na wniosek radnych socjalistycznych uchwaliła umiastować jedne z zakładów pogrzebowych. Należy się spodziewać, że zarząd miasta pośpieszy się z wykonaniem tej uchwały, czem zasłuży sobie na uznanie ludności.

3 ruchu robotniczego.

AKCYA CENNIKOWA INTROLIGATORÓW. Robotnicy introligatorscy przedłożyli pracodawcom swe żądania, obejmujące 50 proc. podwyżki dotychczasowych płac roboczych. Dnia 20. bm. ma się odbyć konferencja robotników z pracodawcami. Wobec nędznego wynagrodzenia, jakże ta kategoria pracowników dotąd pobierała, nie ulega wątpliwości, że postanowione żądania będą w całości spełnione.

ZWYCIĘSKI STREJK ROB. FRYZYERSKICH Po czterodniowym trwaniu skończył się strejk robotników fryzyerskich walnym zwycięstwem. Wszystkie warunki strejkujących zostały przyjęte. Z wyjątkiem sześciu firm wszystkie podpisały ugodę. Wszyscy robotnicy powrócili do pracy. Do tych 6-ciu firm zastosowano bojkot.

Zaden robotnik fryzyerski nie złamał solidarności, karni wszyscy stanęli do apelu i tylko dzięki niezachwianej postawie strejkujących strejk się udał.

Ogłoszenia Magistratu.

ZWROT ZREALIZOWANYCH KART KONTROLNYCH Magistrat zawiadamia P. T. kupców, że zrealizowane karty kontrolne i przekazy naftowe należy zwrócić XVII. B. Departamentowi Magistratu dnia 29. i 30. grudnia 1919. Przy sposobności zwrotu kart kontrolnych należy zgłosić pisemnie pozostały zapas.

Komunikaty.

POSIEDZENIE ZARZĄDU UNIW. LUDOWEGO odbędzie się we wtorek o godz. 6.30 wiecz. w lokalu pl. Akademicki 1.

BACZNOŚĆ FRYZYERZY! W niedzielę 23. grudnia o godz. 5-tej popołudniu w lokalu przy ul. Kotliarskiej l. 2, odbędzie się Zgromadzenie poufne Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie komitetu strejkowego, 2) Przebieg strejku, 3) Dalsze zadania organizacji.

W „KOLE MUZYCZNYM“ dnia 29. bm. w poniedziałek w lokalu własnym (ul. Sobieskiego 4, II. p. Instytut muzyczny) pogadanka prof. Flamma - Płodzieńskiego na temat „Dusza a technika w śpiewie“. Członkowie mają wstęp wolny i mogą wprowadzić gości. Początek o godz. 8 wiecz.

STOWARZYSZENIE krawców, krawczyń, kuśnierzy, modniarek itp. zawiadamia P. T. firmy wymienionych zawodów we Lwowie i na prowincji, że „Biuro pośrednictwa pracy“ mieści się w lokalu organizacji przy ul. Kotliarskiej l. 2, II. p. Biuro otwarte od godz. pół do 8-jej do godz. pół do 9-tej wieczorem, a w sobotę od godz. 11-tej do 12-tej w południe i od 1-jej do 5-tej po poł. — Zarząd.

WIELKA ZABAWA SYLWESTROWA. Staraniem Rady Robotniczej odbędzie się dnia 31. bm. w gmachu Izby Rękodzielniczej, pl. Strzelecki, wejście od ulicy Kościelnej, Wielka Zabawa Sylwestrowa na którą jak corocznie pospieszają wszyscy robotnicy i tow. partyjni, by wspólnie spędzić kilka godzin. W dniu tym wszystkie organizacje wstrzymają się od urządzania w swych lokalach zabaw, by zabawa urządzona przez R. R. wypadła jaknajświetlej. Na zabawie tej jawią się wszyscy. Komitet poczynił starania, by zabawę urządzić jak najlepiej. Bufet we własnym zarządzie, muzyka wojskowa, rozmaite niespodzianki. Bilety wstępu już są do nabycia w organizacjach. — Początek zabawy o godzinie 9-tej wieczorem.

OGŁOSZENIA.

PIECZĄCIE kauczukowe i metalowe wykonuje po najtańszych cenach rytmownik, ulica. **Max Glaserman** Sykstuska l. 13

GRAMOFONY i PŁYTY
poleca 1664-4
MALWINA ROSENMAN
Lwów, Jagiellońska 17.

STAMPILIE kauczukowe i metalowe wykonuje po najtańszych cenach rytmownik **I. Goldgeler**, ul. SYKSTUSKA 95 L. 17.

PODARKI NA NOWY ROK
Monogramy, napisy w złocie i srebrze wykonuje najtaniej rytmownik **I. Goldgeler**, ul. SYKSTUSKA L. 17.

Od 1-go lutego 1920 roku zaczną wychodzić „**ŚWIATŁO**“ najtańszy tygodnik ilustrowany.

Powieści, nowele, poezje. — Artykuły ideowe. — Poradnik dla samouków. — Piękne reprodukcje dzieł sztuki. — Aktualne fotografie. — Karykatury, humor, satyra.
Kierownik literacki: **ANDRZEJ STRUG**.
Kierownik artystyczny: **JAN KEMBOWSKI**.
Redaktor: **ZYGMUNT ŻAREMBA**.

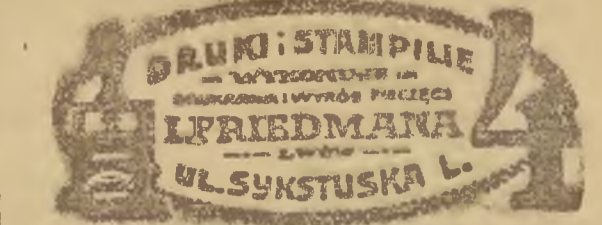
Komitet Redakcyjny oprócz wymienionych stanowią: **Kazimierz Czapiński, Jan Hempel, Jerzy Sochacki**. Współdziałają przyrzekli najwybitniejsi przedstawiciele literatury, sztuki i publicystyki.

Tymczasowy adres Redakcji i Administracji: **Warszawa, Warecka 7**
CENA NUMERU: 2 m. 50 f.

PRENUMERATA: za luty i marzec: . 20 m.
na kwartał: 28 m.
do końca roku: 95 m.

TABLICE BRONZOWE R. 30
MOBILNOŚCI SREBRNE R. 15
TABLICZKI MIECHOWE R. 15
STAMPILIE KAUCZUKOWE
ORAZ METALOWE
WYKONUJE GUSTOWNIE I SZYBKO JEDYNE FIRMA
- ZAKŁAD - **D. WEISS** I FABRYKA
RYTMOWNICZY PRZEZĄCZI
LWÓW SYKSTUSKA 13 I. PIĘTRO.

OKAZYJNIE DO SPRZEDANIA! Dwa pały męskie (prawie nowe), kilka par spodni, buciki męskie Nr. 41, 42, gramofon, łóżko blaszane i drewniane, biurko damskie i inne różne przedmioty. — Sklep komisowy, Sobieskiego 15.

Bez operacji radykalna pomoc dla najzastarszalszych i najniebez-

pieczniejszych cierpień przepuklinowych u panów, pań i dzieci!

Proszę żądać prospektu gratis i franko od specjalisty c. k. patentowanych bandaży przepuklinowych

M. Freilicha, Lwów, ul. Gródecka 35
we własnym domu.

Dla pań różnego rodzaju bandaże przepuklinowe sporządza kobieta pod jego nadzorem.

Ważne uznanie

Padua, 11 grudnia 1920

największego lekarza i higienisty dzisiejszej doby dla lekarza przepuklinowego M. Freilicha.

Nasz honorowy członek M. Freilich, wybitny lekarz przepuklinowy we Lwowie, odznaczony naszym dyplomem honorowym za zasługi naukowe w dziedzinie lecznictwa i złotym medalem na III. międzynarodowej wystawie, otrzymał właśnie załączony dokument, przesłany na jego ręce przez naszego prezydenta honorowego prof. dr. med. Edwarda Reicha, dyr. i wiceprezydenta Cesarskiej L. C. Akademii. List ten opiewa:

Wielce Szanowny Kolego!

Każdy lekarz i higienista, który postawił sobie za cel zmniejszenie liczby operacji chirurgicznych, musi spotkać się z uznaniem jako dobroczyńca ludzkości. W szczególności dotyczy to dziedziny cierpień pachwinowych, gdyż doświadczenie uczy, iż większa część tych chorych, poddających się operacji, umiera, niż po operacji przychodzi do zdrowia. Musi więc przyjść do tego, by chorych takich leczono bez operacji. W szczególności ten sposób terapii, zdaje się cieszyć o wiele lepszymi wynikami niż dotychczasowe metody operacyjne.

Z pomiędzy wielu metod, w najnowszych czasach używanych, a mających na celu uzdrowienie cierpiących na przepuklinę kiszkową bez zastosowania operacji, by ominiąć w ten sposób niebezpieczeństwa, metoda p. M. Freilicha we Lwowie, prowadzi najszybciej i najskuteczniej do celu. Jest rzeczą konieczną potrzebną, by tę metodę wytłumaczono w niedawno temu wydanej broszurce, w którą poważnie pod rozważenie, aby zapomocą jej, wielu setkom ludzi przywrócić zupełnie zdrowie i oszczędzić im niebezpieczeństwa krwawej operacji.

Uważam za obowiązek mój wyrazić publicznie to moje głębokie przekonanie.

Z szacunkiem

Dr. med. phil. sciant. et lit. Reich
Universitets-Prof. etc.
Nieuports-Bains w Belgii, 19 stycznia 1907.

Podziękowanie.

Wielmożny Panie Freilich!

Dziękuję uprzejmie za założenie mi bandaży systemu Pana. Obecnie mogę znowu poruszać się swobodnie. **Polecam Pana każdemu.**

Z poważaniem

Dr. JAN DANIELSKI
c. k. starszy lekarz powiatowy.
Rzeszów, 21. VI. 1918 r., ul. Zamkowa l. 1. 6-555

Zakład dentystyczno-techniczny
Zygmunta Pekelmann
wykonuje wszelkie roboty według najnowszych systemów
Lwów, Kazimierzowska 17, pasaż.

DZIENNIK SĄDOWY

papier kancelaryjny, maszynowy, conceptowy i koperty poleca:
Drukarnia Ign. Jaegera
we Lwowie, ul. Sykstuska 33.

Tylko w bramie Andriolego najładniejsz i najtansze warkoczki kupuje się wyczeszki, przyjmuje się wszelkie roboty z wyczeszek, Damska tryzzeria Rynek 29.

Farby, lakiery, pokosty, oleje maszynowe, waseline na waga, lub w pudłkach, smary do wozów, pasty do poutóg, szczytki ryżowe poleca T. MEZYK, Kraków, pl Szczepanski 1. 8 (róg św. Tomasza). 16-9-8

Płaszcz oficerski (różowy puspual) nadający się dla aptekarza wojsk. niskiego wzrostu, — również rewolwer „Sierer z nabojami okazynie do sprzedania. Wiadomość w Administracyi.

PIERWSZA LWOWSKA Fabryka Ochroniaczy i Warsztat Przybijania. Lwów, ul. Jagiellońska 1. 16

Zgubiono torebkę zawierającą rozmaite zapiski, legitymację kolej oraz kluczy i z mieszkania i gotówkę. Uczciwy znalazca raczy rzeczy te oddać pod adresem: Agnieszka Matyja, Lwów, Na Błonie 24 b parter przy zatrzymaniu znajdującej się w tejże gotówki. 854-4

Pracownia bielizny starannej roboty, wypraw, naprawa i podrobienia pończoch „Kasos“, Kopernika 12. 848-1

TOWARZYSTWO ODBUDOWY

SP. Z OGR. POR.

Lwów, Akademicka 23

oferta do natychmiastowej dostawy: 1707-2

GATRY o szerokości ram 540, 600, 610, 640, 740, 850.

LOKOMOBILE parowe, przewoźne i pół-stałe o sile efektywnej 10, 12, 20, 25, 35, 40, 55, 75, 90, 100 HP.

MOTORY ropne i benzynowe, zbiorniki żelazne na wodę rozmaitej pojemności, maszyny do obróbki drewna, heblarki grubościowe, frezarki, cyrkularki, transmisje i łożyska różnego rodzaju.

Projektuje i buduje tartaki, stolarnie maszynowe i urządzenia do rąbania drewna.

„Reklama Prasowa“

AJENCYA SPÓŁKI DZIENNIKARZY

Lwów, Chorażczyzna 7.

(Dom. Tow. muzycznego)

Przyjmuje ogłoszenia do w zyskach pism

Projektuje i przeprowadza kampanie reklamowe. Najniższe koszty y - Najdogodniejsze

warunki

Harfownia gazet.

Rozwój i rozkwit własny

opiera na rozwoju i rozkwicie firm, które obsługuje.

Teleskop firmy G. i S. Merz w M.

nachium okazynie do nabycia. Wiadomość w administracyi „Dziennika Ludowego“.

Obcasy gumowe damskie i męskie hurtownie i deta l. poleca zakład dla obijania zełówek ochroniaczami

marka „BERSON“ **ADOLF GOLDBERG**, Lwów ul. Sykstuska 10.

Każdy palacz

musi przyznać, że

tabaki i bibelki cygaretowe

„SOLALI“

są najlepsze.

Nagniotki

uporczywe odciski i zgrubiałe naskórki usuwa radykalnie bez najmniejszego bólu

ETTINGERA BALSAM NA ODCISKI

Cena flaszki z pędzelkiem 6 kor.

Skład i wyrób:

APTEKA W. ETTINGERA, LWÓW, PLAC GOŁDCHOWSKI

ZAKŁAD

Dra Antoniego Blumenfelda

Choroby skóry, włosów, Kosmetyka lekarska. Choroby weneryczne Röntgen. Lamy kwarcowe. Darsonwalczyca. Endoskopia. Diatermia.

Lwów, Klementyna Tańskiej 1 (obok hotelu Gaze'at).

DENTYSTA

Dr. Jakób Owliński

pracownia dentyst.-techniczna, Halicka 21

KOLONISTOM

sprzedaje ziemie I klasy położone w b. Galicyi środkowej 3 km od miasta powiatowego i stacyi kolejowej, w pobliżu kościoła i szkoły w cenie 4 000 do 8 000 koron za morg. 1613-3

Rządowo upoważnione Biuro parcelacyjne w Krakowie, ul. Giedka 25.

Powszechny Bank Kredytowy Spółka Akcyjna

dawniej Galicyjski Bank Ludowy dla rolnictwa i handlu we Lwowie podwyższa obecnie kapitał akcyjny na K 30,000.000 i w tym celu rozpisuje

SUBSKRYPCYĘ

na nowych 125.000 sztuk akcji po K 200 imiennej wartości.

WARUNKI SUBSKRYPCYI:

Kurs emisyjny akcji wynosi dla dotychczasowych akcjonariuszy, wykonujących prawo poboru K 210—, zaś dla nowych K 250 — za sztukę.

Zgłoszenia na nowe akcje przyjmuje się najpóźniej do dnia 31. grudnia 1919.

Przy zgłoszeniu prawa poboru jak i przy nowem zgłoszeniu należy uścić gotówką całą cenę kupna.

Repartycję nowych akcji przeprowadzi Dyrekcya Banku wedle swego uznania w na krótszym czasie.

Nowe akcje wydane będą akcjonariuszom za zwrotem potwierdzenia zapłaty, oraz zawiadomienia o przydziale akcji.

Na wypadek nieprzydzielenia akcji Bank zwróci najpóźniej do dnia 31. stycznia 1920 wpłacone kwoty wraz z narosłemi 3% odsetkami.

Nowe akcje uczestniczą w zyskach Banku począwszy od dnia 1. stycznia 1920 na równi ze starymi akcjami.

Od dnia wpłaty do dnia 1 stycznia 1920 zbonifikuje Bank 3% odsetki od uiszczonych wpłat.

ZGŁOSZENIA NA NOWE AKCJE PRZYJMUJĄ:

w Małopolsce: Powszechny Bank Kredytowy (dawniej Galicyjski Bank Ludowy dla rolnictwa i handlu) we Lwowie, ul. Jagiellońska 5-7, tudzież wszystkie instytucje finansowe we Lwowie i w Krakowie wraz ze swojemi filiami.

w Warszawie: Bank Handlowy i Bank Zachodni.

w Poznaniu: Bank Handlowy, w Cieszynie: Bank Rolniczy.